

Desenvolupament d'un Quadre de Comandament de seguretat del medi ambient hospitalari per a la prevenció d'infeccions nosocomials

Laura Gavalda Mestre¹; Carme Gutiérrez Milla¹; Josep Garcia Muñoz¹; Vanesa Sánchez Pérez¹; Juan Carlos Valcuende Alaez¹; Rafael Talavan Ramos¹; Maribel González Sanmartino¹; Amparo Giménez Requena¹

¹Hospital Universitari de Bellvitge

Temàtica: 04. Seguretat Clínica

Paraules clau: infeccions nosocomials, indicadors, quadre de comandament

Introducció i objectius: En la prevenció de les infeccions relacionades amb l'assistència sanitària (IRAs), el medi ambient hospitalari hi té un paper molt rellevant, però degut a la seva magnitud i diversitat resulta complex elaborar indicadors sintètics. A més, els sistemes de vigilància del medi ambient hospitalari són molt diversos i les fonts d'informació, a diferència de les taxes d'IRAs, no són les utilitzades en l'assistència dels pacients. L'objectiu d'aquest treball és exposar el desenvolupament d'un Quadre de Comandament (QdC) de seguretat del medi ambient hospitalari dirigit a monitorar les condicions que poden ocasionar IRAs d'origen ambiental.

Material i mètode: El projecte s'ha desenvolupat en un hospital universitari d'alta tecnologia, en el que ja s'havia implementat un programa de vigilància de la seguretat microbiològica mediambiental. Les fonts d'informació d'aquest programa eren: 1) cultius d'aire, d'aigua i d'equipaments; 2) inspeccions visuals estandarditzades de les àrees assistencials; 3) consum de gel hidroalcohòlic; 4) observacions del compliment dels 5 moments d'higiene de mans; 5) inspeccions de la qualitat de la neteja; 6) visites de les obres en curs per a verificar les mesures de bioseguretat. La informatització d'aquestes fonts d'informació s'havia anat elaborant a demanda, majoritàriament en suport Excel, però no permetia un càlcul fàcil dels indicadors desitjats. Al llarg de l'any 2022 es van desenvolupar diferents bases de dades amb programari específic que permetessin la introducció de les dades en un entorn visual més amable i l'obtenció d'informes preconfigurats.

Resultats: Per al QdC es van definir cinc agrupadors: Higiene de Mans, Desinfecció de l'Equipament, Neteja i Residus, Aigua Segura i Aire Segur. Cada agrupador inclou diversos indicadors, i cada indicador es pot estratificar per les diferents àrees assistencials. La periodicitat de cada indicador és mensual. Al quadre es resumeixen els agrupadors, els indicadors i les fonts d'informació.

AGRUPADOR	INDICADOR	FONT INFORMACIÓ
HIGIENE DE MANS	Estat de la infraestructura d'higiene de mans	Inspeccions visuals
	Accessibilitat al gel hidroalcohòlic per a higiene de mans	Inspeccions visuals
	Consum de gel hidroalcohòlic per a higiene de mans	Consums
	Compliment d'higiene de mans dels professionals	Observacions
DESINFECCIÓ EQUIPAMENT	Estat de la infraestructura per a la desinfecció	Inspeccions visuals
	Estat d'asèpsia de l'equipament de sales blanques	Cultius
	Estat d'asèpsia dels endoscòpis flexibles	Cultius
NETEJA I RESIDUS	Qualitat de la neteja	Mesura amb ATP
	Compliment de la segregació dels residus sanitaris	Inspeccions visuals
	Estat de la infraestructura per a un ús segur de l'aigua	Inspeccions visuals
AIGUA SEGURA	Qualitat microbiològica de l'aigua de diàlisi	Cultius
	Qualitat microbiològica per legionel·la de l'aigua sanitària	Cultius
AIRE SEGUR	Qualitat microbiològica de l'aire de les sales amb aire controlat	Cultius
	Compliment de les mesures de bioseguretat ambiental de les obres	Visites d'obra

Conclusions: El QdC de seguretat del medi ambient hospitalari és un instrument que permet monitorar els indicadors ambientals per a la prevenció d'infeccions nosocomials. És necessari el desenvolupament d'apps o eines de recollida in situ de la informació de les condicions d'higiene i bioseguretat dels edificis hospitalaris.